

2026/345

13.2.2026

DECYZJA RADY (WPZiB) 2026/345

z dnia 11 lutego 2026 r.

w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 33, w związku z art. 31 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 25 lipca 2012 r. Rada uzgodniła mianowanie Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej (SPUE) ds. Praw Człowieka ⁽¹⁾.
- (2) W dniu 23 czerwca 2025 r. Rada przyjęła decyzję (WPZiB) 2025/1252 ⁽²⁾ w sprawie mianowania Kajsy OLLONGREN SPUE ds. Praw Człowieka. Mandat SPUE wygasa w dniu 28 lutego 2026 r.
- (3) Kajsa OLLONGER powinna otrzymać nowy mandat SPUE ds. Praw Człowieka na okres 24 miesięcy.
- (4) SPUE będzie wykonywać mandat w sytuacji, która może ulec pogorszeniu i mogłaby utrudnić osiągnięcie celów działań zewnętrznych Unii określonych w art. 21 Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Specjalny Przedstawiciel Unii Europejskiej

Kajsa OLLONGREN zostaje niniejszym mianowana Specjalnym Przedstawicielem Unii Europejskiej (SPUE) ds. Praw Człowieka na okres od dnia 1 marca 2026 r. do dnia 29 lutego 2028 r. Rada może zadecydować o wcześniejszym zakończeniu mandatu SPUE (zwanego dalej „mandatem”) w oparciu o ocenę dokonaną przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) oraz wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (Wysokiego Przedstawiciela).

Artykuł 2

Cele polityki

Podstawą mandatu SPUE są cele polityki Unii w dziedzinie praw człowieka, określone w Traktacie o Unii Europejskiej oraz Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a także w strategicznych ramach UE dotyczących praw człowieka i demokracji oraz planie działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji, w tym:

- a) zwiększanie skuteczności, obecności i wyeksponowania Unii w zakresie ochrony i propagowania praw człowieka na świecie oraz upowszechnianie pozytywnego przekazu o prawach człowieka, w szczególności poprzez pogłębianie współpracy i dialogu politycznego pomiędzy Unią i krajami trzecimi, stosownymi partnerami, podmiotami gospodarczymi, społeczeństwem obywatelskim oraz organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, a także poprzez działania na stosownych forach międzynarodowych;
- b) zwiększanie udziału Unii w umacnianiu demokracji i rozwoju instytucjonalnego, praworządności, dobrych rządów oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności na całym świecie;
- c) poprawa spójności działań Unii w zakresie praw człowieka oraz uwzględnianie praw człowieka we wszystkich obszarach działań zewnętrznych Unii.

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2012/440/WPZiB z dnia 25 lipca 2012 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka (Dz.U. L 200 z 27.7.2012, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2012/440/oj>).

⁽²⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2025/1252 z dnia 23 czerwca 2025 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej ds. Praw Człowieka (Dz.U. L, 2025/1252, 24.6.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1252/oj>).

Artykuł 3

Mandat

Aby możliwa była realizacja celów polityki określonych w art. 2, mandat obejmuje:

- a) przyczynianie się do realizacji polityki Unii dotyczącej praw człowieka, w szczególności strategicznych ram UE dotyczących praw człowieka i demokracji oraz planu działania UE dotyczącego praw człowieka i demokracji, a także realizacji unijnych wytycznych, zestawów narzędzi i planów działania dotyczących praw człowieka, w tym poprzez formułowanie zaleceń w tym względzie;
- b) przyczynianie się do realizacji stanowisk Unii, określonych przez Radę, w sprawie promowania przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego;
- c) przyczynianie się do realizacji stanowisk Unii, określonych przez Radę, w sprawie promowania wsparcia dla międzynarodowego sądownictwa karnego, w szczególności decyzji Rady 2011/168/WPZiB⁽³⁾ w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego;
- d) pomoc w bardziej zdecydowanym przedstawianiu unijnego stanowiska za pośrednictwem dialogów dotyczących praw człowieka z rządami krajów trzecich oraz z organizacjami międzynarodowymi i regionalnymi, a także z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i innymi stosownymi podmiotami, aby zapewnić skuteczność i wyeksponowanie polityki Unii dotyczącej praw człowieka; prowadzenie istotnych dialogów dotyczących praw człowieka z krajami trzecimi;
- e) przyczynianie się do większej spójności i zgodności polityk Unii i jej działań w odniesieniu do ochrony i propagowania praw człowieka, w szczególności poprzez udział w formułowaniu stosownych polityk Unii;
- f) przyczynianie się, w konsultacji z państwami członkowskimi, do większej spójności i zgodności stanowisk Unii, o których mowa w lit. b) i c).

Artykuł 4

Wykonywanie mandatu

1. SPUE odpowiada za wykonywanie mandatu, działając pod zwierzchnictwem Wysokiego Przedstawiciela.
2. KPiB utrzymuje uprzywilejowane stosunki ze SPUE i jest podstawowym punktem kontaktowym SPUE w Radzie. KPiB ukierunkowuje pod względem strategicznym i politycznym działania SPUE w ramach mandatu, bez uszczerbku dla uprawnień Wysokiego Przedstawiciela.
3. SPUE ściśle koordynuje swoje działania z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ) i jej odpowiednimi działaniami.

Artykuł 5

Finansowanie

1. Finansowa kwota odniesienia przewidziana na pokrycie wydatków związanych z mandatem (zwana dalej „wydatkami”) w okresie od dnia 1 marca 2026 r. do dnia 29 lutego 2028 r. wynosi 3 320 623,17 EUR.
2. Wydatkami zarządza się zgodnie z procedurami i przepisami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.
3. Zarządzanie wydatkami podlega umowie między SPUE a Komisją. SPUE odpowiada przed Komisją za wydatki.

⁽³⁾ Decyzja Rady 2011/168/WPZiB z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego, uchylająca wspólne stanowisko 2003/444/WPZiB (Dz.U. L 76 z 22.3.2011, s. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/168/oj>).

*Artykuł 6***Skład zespołu SPUE**

1. W granicach mandatu i odpowiednich udostępnionych środków finansowych SPUE odpowiada za utworzenie swojego zespołu. Zespół SPUE dysponuje wiedzą fachową na temat instytucji Unii i zewnętrznych działań Unii w dziedzinie praw człowieka oraz konkretnych kwestii politycznych stosownie do wymogów mandatu. SPUE niezwłocznie przekazuje Radzie i Komisji wszelkie informacje o składzie swojego zespołu SPUE.
2. Państwa członkowskie, instytucje Unii i ESDZ mogą zaproponować oddelegowanie personelu do pracy w zespole SPUE. Wynagrodzenie takiego oddelegowanego personelu jest pokrywane, w stosownych przypadkach, przez wysyłające państwo członkowskie, daną instytucję Unii lub przez ESDZ. Eksperti oddelegowani przez państwa członkowskie do instytucji Unii lub do ESDZ również mogą zostać oddelegowani do pracy w zespole SPUE. Zatrudniani na podstawie umów członkowie personelu międzynarodowego mają obywatelstwo państwa członkowskiego.
3. Cały oddelegowany personel nadal podlega administracyjnie wysyłającemu państwu członkowskiemu, danej instytucji Unii lub ESDZ; personel ten wypełnia swoje obowiązki i podejmuje działania w interesie mandatu.
4. Personel SPUE zostaje rozmieszczony w odpowiednich działach ESDZ, aby zapewnić spójność i zgodność ich odpowiednich działań.

*Artykuł 7***Bezpieczeństwo informacji niejawnych UE**

SPUE i członkowie jego zespołu przestrzegają zasad i minimalnych norm bezpieczeństwa ustanowionych decyzją Rady 2013/488/UE⁽⁴⁾.

*Artykuł 8***Dostęp do informacji i wsparcie logistyczne**

1. Państwa członkowskie, Komisja, ESDZ oraz Sekretariat Generalny Rady zapewniają SPUE dostęp do wszelkich stosownych informacji.
2. Delegatury Unii i przedstawicielstwa dyplomatyczne państw członkowskich, w zależności od przypadku, zapewniają SPUE i członkom zespołu SPUE wsparcie logistyczne.

*Artykuł 9***Bezpieczeństwo**

Zgodnie z unijną polityką dotyczącą bezpieczeństwa personelu rozmieszczonego poza terytorium Unii w ramach zdolności operacyjnej zgodnie z tytułem V Traktatu, SPUE przyjmuje – biorąc pod uwagę sytuację w zakresie bezpieczeństwa na obszarze, za który jest on odpowiedzialny – wszelkie uzasadnione, możliwe do realizacji środki zgodne z mandatem SPUE służące zapewnieniu bezpieczeństwa całemu personelowi bezpośrednio podlegającemu SPUE, w szczególności:

- a) sporządza szczegółowy plan bezpieczeństwa oparty na wskazówkach ESDZ, obejmujący szczegółowe fizyczne, organizacyjne i proceduralne środki bezpieczeństwa regulujące zarządzanie bezpiecznym przemieszczaniem się personelu do obszaru, za który jest on odpowiedzialny, i w obrębie tego obszaru, oraz zarządzanie zdarzeniami zagrażającymi bezpieczeństwu, a także ustanowienie planu awaryjnego i planu ewakuacyjnego;
- b) zapewnia objęcie wszystkich członków personelu rozmieszczonych poza terytorium Unii ubezpieczeniem od wysokiego ryzyka, odpowiednio do warunków panujących na obszarze, za który jest on odpowiedzialny;
- c) zapewnia, by członkowie personelu, którzy mają być rozmieszczeni poza terytorium Unii, w tym zatrudniony na podstawie umów personel miejscowy, odbyli przed przyjazdem lub niezwłocznie po przyjeździe na obszar, za który jest on odpowiedzialny, odpowiednie szkolenie w zakresie bezpieczeństwa, na podstawie wskaźników ryzyka określonych dla tego obszaru przez ESDZ;

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2013/488/UE z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących informacji niejawnych UE (Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj>).

- d) zapewnia wdrożenie wszystkich uzgodnionych zaleceń wydawanych w następstwie regularnych ocen bezpieczeństwa oraz dostarcza Radzie, Wysokiemu Przedstawicielowi i Komisji pisemne sprawozdania z realizacji tych zaleceń oraz sprawozdania dotyczące innych kwestii związanych z bezpieczeństwem w ramach regularnych sprawozdań z postępu prac oraz ostateczne kompleksowe sprawozdanie z wykonania mandatu, o którym mowa w art. 14..

Artykuł 10

Sprawozdawczość

SPUE regularnie składa sprawozdania Wysokiemu Przedstawicielowi. SPUE regularnie składa sprawozdania KPiB sprawozdania oraz w razie potrzeby grupom roboczym Rady, w szczególności Grupie Roboczej ds. Praw Człowieka. Regularne sprawozdania są rozprowadzane poprzez sieć COREU. SPUE może składać sprawozdania Radzie do Spraw Zagranicznych. Zgodnie z art. 36 Traktatu SPUE może uczestniczyć w informowaniu Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 11

Dostęp do dokumentów i ochrona danych

1. SPUE stosuje przepisy rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁵⁾, a także odpowiednie przepisy wykonawcze przyjęte przez Wysokiego Przedstawiciela.
2. SPUE chroni osoby w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725⁽⁶⁾, a także z odpowiednimi przepisami wykonawczymi przyjętymi przez Wysokiego Przedstawiciela.

Artykuł 12

Koordynacja

1. SPUE przyczynia się do jedności, spójności i skuteczności działania Unii oraz pomaga w zapewnieniu, aby wszystkie instrumenty Unii i działania państw członkowskich były stosowane lub realizowane w sposób spójny, tak by zrealizować cele polityki Unii. Działania SPUE koordynuje się z działaniami państw członkowskich i Komisji, jak również, w stosownych przypadkach, z działaniami innych SPUE. SPUE regularnie przekazuje informacje misjom państw członkowskich i delegaturom Unii.
2. W przypadku wizyt w terenie SPUE utrzymuje ścisłą współpracę z odpowiednimi szefami misji państw członkowskich i szefami delegatur Unii, jak również szefami lub dowódcami misji i operacji w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz, w stosownych przypadkach, z innymi SPUE. Dokładają oni wszelkich starań, aby wspierać SPUE w wykonywaniu mandatu.
3. SPUE ściśle współpracuje również z innymi międzynarodowymi i regionalnymi podmiotami w terenie. SPUE dąży do utrzymywania regularnych kontaktów z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego zarówno na szczeblu dowództwa, jak i w terenie.

Artykuł 13

Pomoc w zakresie roszczeń

SPUE i członkowie jego zespołu udzielają wsparcia w celu przygotowania odpowiedzi na wszelkie roszczenia i zobowiązania wynikające z mandatu poprzedniego SPUE ds. Praw Człowieka oraz udzielają w tym celu pomocy administracyjnej i udostępniają odpowiednie dokumenty.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

*Artykuł 14***Przeгляд**

Wykonanie niniejszej decyzji i jej spójność z innymi działaniami Unii są przedmiotem regularnego przeglądu. SPUE przedstawia Radzie, Wysokiemu Przedstawicielowi i Komisji regularne sprawozdania z postępu prac, a do dnia 30 listopada każdego roku obowiązywania mandatu składa kompleksowe sprawozdanie końcowe z wykonania mandatu.

*Artykuł 15***Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 11 lutego 2026 r.

W imieniu Rady

Przewodnicząca

K. KALLAS